

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.578/2024/12.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2024. november 26. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2024. július 10. napján kihirdetett 20.B.25/2024/20. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztést 2 (kettő) évre enyhíti.

Egyéb részekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott lakcíme: Cím3, személyazonosító igazolványának száma: egyéb1.

A másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a bűnösség beismerésének elfogadása után az előkészítő ülésen meghozott ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat a Nyíregyházi Járásbíróság 2023. november 13. napján jogerőre emelkedett 19.B.526/2023/2. számú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezésének hatályon kívül helyezése és a zaklatás vétségének [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 222. § (2) bekezdés a) pont] elkövetéséért alkalmazott 2 év próbára bocsátás megszüntetése mellett testi sértés büntette [Btk.164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] miatt halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztés büntetésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt. Az elkövetés

eszközét elkobozta, határozott más bűnjelekről (lefoglalás megszüntetése és kiadás) és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a büntetéskiszabást érintő rendelkezések ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] Az ügyészség a törvényben biztosított három munkanapos határidőben a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése érdekében terjesztett elő jogorvoslatot. Indokai szerint a próbára bocsátás próbaideje alatt a felesége sérelmére elkövetett bűncselekmény és a korábban elbírált zaklatás vétsége miatt kiszabott, a büntetési tétel középértékétől az alsó határ felé eltérő büntetés túl enyhe, lényeges súlyosítása indokolt, miként ahhoz igazodóan a közügyektől eltiltás mellékbüntetésé is (26. sorszámú elsőfokú írat).

[4] Másrészt a vádlott és a védő a kihirdetést követően a büntetés enyhítése céljából éltek jogorvoslattal (20. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldal 3-4. bekezdések). A védő a másodfokú eljárásban a perorvoslatát írásban igen részletesen indokolta, melyben jogirodalmi álláspontokra is hivatkozva fejtette ki általánosan és a konkrét ügyre is vetítve a büntetéskiszabás túl szigorú voltát, egyben a szabadságvesztés büntetés tartamának csökkentését és végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését indítványozta (11. sorszámú másodfokú írat).

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.207/2024/5. számú észrevételében az ügyészségi fellebbezést és indokait fenntartva tett indítványt az ítélet részbeni megváltoztatására, a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés súlyosítására, egyéb részekben helybenhagyására.

[6] Az ítéltábla a fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése értelmében nyilvános ülésen bírálta el.

[7] A nyilvános ülésen az ügyész – az írásbeli észrevételében már jelzetteknek megfelelően – nem vett részt, a vádlott és a védő az enyhítést célzó jogorvoslatukat fenntartották.

[8] Az ügyészségi fellebbezés nem alapos, a védelmi perorvoslatok pedig részben megalapozottak.

[9] Tekintettel arra, hogy az ügyészség, valamint a vádlott és a védő fellebbezéseiket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az

ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül, figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdésére.

[10] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítését érintő rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetéssel kapcsolatos rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket.

[11] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárását a perjogi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan relatív [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a-d) pont] hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná. Hatályon kívül helyezési ok nem volt észlelhető. Külön kiemelendő, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadása is mindenben perrendszerű volt, az ún. törvényi hármasság előfeltétel megvalósult [Be. 504. § (2) bekezdés a-c) pont].

[12] Relatív eljárási szabálysértést jelent azonban, hogy az elsőfokú bíróság a próbára bocsátást kimondó határozat történeti tényállását nem foglalta a tényállásba, mely nyilván ténykérdéseket is érint, azonban a korlátozott felülbírálat folytán javítására nem volt perjogi lehetőség (BH2023. 60), ez viszont hatályon kívül helyezésre okot nem ad és nem volt akadálya az érdemi felülbírálatnak, hiszen az intézkedés megszüntetése törvényes és annak jogkövetkezményeit az ítélet tartalmazta.

[13] Az eljárásjog revíziója kapcsán megjegyzendő még az ügyészségi észrevételekre, hogy a fellebbezéssel támadott határozat rendelkező részében a büntetés tartama kijavítással valóban nem módosítható, de erről nem volt szó, az elsőfokú bíróság által az ügyészségnek és a védelmi oldalnak – ugyan a kihirdetéskor nem nyomban – átadott rendelkező résznek az eredeti határozattól a tartamot érintő eltérését a törvényszék informatikai hibával indokolta, viszont alakszerű kijavításra nem került sor. Erre egyébként a helyesen kihirdetett és írásba foglalt büntetési tartam miatt nem is volt szükség, a szabadságvesztés tartama az ítélet szerint három év. Ezt egyébként a jogosultak sem vitatták, így a másodfokú bíróság is e tartamot tekintette a felülbírálandónak.

[14] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla ugyanakkor nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát a törvényszék által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján

jelentették be. Ilyenkor az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes [BH2023.60]. E kötöttség azt jelenti az adott perjogi helyzetben, hogy a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában meghatározott és a vádbeli eseményekre vonatkozó ún. történeti (konkrét) tényállás módosításának nincs helye, még abban az esetben sem, ha a bizonyítás anyaga azt indokolná. Ez jelenti a revízió valódi korlátját, mert a már idézettek szerint a kötelezően alkalmazandó felülbírálat kiterjesztés érinti a bűnösséget és a cselekmény minősítését is.

[15] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság büntethetőségi akadály hiányában törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére. A felülbírálat során nem észlelt olyan körülményt, amely a terhelt felmentését vagy az eljárás megszüntetését tette volna szükségessé.

[16] A cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak, a vádlott a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés 1. fordulata szerinti életveszélyt okozó testi sértés büntetést valósította meg eshetőleges szándékkal. A vádlott, ha nem is kívánta súlyosan megsebesíteni a vita során a feleségét, de a kés felé dobásakor az életveszélyes eredmény bekövetkezésének lehetősége belenyugodott és aziránt közömbös maradt. Az elkövető tudattartalmára, ezáltal szándékára az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2012. Büntető jogegységi határozat (BJE) iránymutatása alapján a feltárt alanyi és tárgyi tényezők alapján lehet megfelelő következtetést vonni azzal, hogy a vádlotti ittasság folytán a III. Büntető Elvi Döntés (BED) értelmében az önhibából eredő és a felelősség alól a Btk. 18. § értelmében nem mentesítő szokványos ittasság folytán a szubjektív körülményeket az objektív tényeken keresztül kell megítélni (BH2009.3.II., Kúria Bfv.I.1276/2022/6/[63]) E tényezők pedig az elsőfokú bíróság által megállapított minősítést alátámasztják. A célzott testtájk és bal mellkas hátsó oldalát érő szúrás, valamint az életveszélyes tüdőszérülés ugyan felvetik az emberölés kísérlete megvalósulásának lehetőségét is, de az eszközhasználat módja és a cselekmény motívuma, körülményei folytán biztonsággal arra valóban nem vonható következtetés.

[17] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság feltárta, azonban a nyilvános ülés közvetlen tapasztalatai szerint is jól érzékelhető terhelti megbánásnak, és emellett a cselekmény beismerésének, a korábbi próbára bocsátástól eltekintve egyébként a vádlott megfelelő életvezetésének a bűncselekmény nem vitásan jelentős tárgyi súlya ellenére nagyobb nyomatókat kellett tulajdonítani. Ezért a másodfokú bíróság a 3 év szabadságvesztést a törvényi alsó határt jelentő 2 évre mérsékelte, mely büntetés a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetésekszabási elvekkel összhangban áll, tettarányos és kifejezi az egyéniesítés büntetésekszabási követelményét is. A tartam csökkentésére irányulóan így a védői fellebbezés eredményes volt, értelemszerűen a büntetés súlyosítását célzó ügyészégi jogorvoslat viszont nem volt megalapozott.

[18] A védői érvekkel szemben azonban feltételes elítélésére, a végrehajtás próbaidőre felfüggesztésére már nem kerülhetett sor, döntően azért, mert a korábbi ún. feltételes elítélés,

azaz a büntetés próbaidőre történő elhalasztása nem érte el céljait, másfelől az elbírált büntett társadalomra veszélyességét sem fejezné ki a büntetés végrehajtásának felfüggesztése.

[19] A védői fellebbezés indokai kapcsán a korlátozott felülbírálat során az ítéltábla még a következőket emeli ki. A bíróságot az ítélethozatalkor az Alaptörvény, valamint az alsóbb szintű jogszabályok, elsősorban konkrétan a büntető törvény és a büntetőeljárás törvény elvei és természetesen rendelkezései kötik, arra nem lehet figyelemmel és közömbös a szankció megválasztásakor, hogy egy fogvatartott ellátása milyen költségvonzattal jár, ez egyébként is a büntetés végrehajtásához kapcsolódó közgazdasági-költségvetési-szervezetirányítási kérdés, mely nem tartozik a büntetőbíróság által mérlegelendő szempontok közé.

[20] A korábbi próbára bocsátás megszüntetésére, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás kizártságára, a beszámításra, a lefoglalt bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is megfelelnek a törvénynek. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárásával kapcsolatban viszont az indokolás a [28] bekezdésben azzal egészítendő ki, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 26.c) pontja szerint személy elleni erőszakos bűncselekmény a vádlott terhére megállapított életveszélyt okozó testi sértés büntette, melyet 14.d) pontjában írt hozzátartozó sérelmére követett el, ami egyben megalapozta a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontjának alkalmazását. E részben kell továbbá utalni arra, hogy a Btk. 38. § (6) bekezdése alkalmazásának, azaz a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége engedélyezésének a törvényi alapjai nincsenek meg, mert egyetlen kritérium sem rögzíthető.

[21] A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a védelmi fellebbezések részbeni alapossága folytán a szükséges részben a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyebekben azt a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta. A Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja szerint rögzítette a vádlott időközben megváltozott lakcímét és személyazonosító okmányának számát. Ellentétes döntés hiányában a másodfokú ítélettel szemben a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Debrecen, 2024. november 26.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke-előadó, Dr. Bakó József sk. bíró, Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 20.B.25/2024/20. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.578/2024/12. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. november 26.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke